

Asia C-338/09

Yellow Cab Verkehrsbetriebs GmbH

vastaan

Landeshauptmann von Wien

(Unabhängiger Verwaltungssenat Wienin
esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Palvelujen tarjoamisen vapaus – Sijoittautumisvapaus – Kilpailusäännöt –
Kabotaasiliikenne – Kansalliset henkilöiden linja-autokuljetukset linjaliikenteessä –
Linjaliikenteen harjoittamista koskeva hakemus – Konsessio – Lupa –
Myöntämisedellytykset – Kotipaikka tai kiinteä toimipaikka asianomaisen
jäsenvaltion alueella – Tulojen aleneminen, joka vaarantaa jo annetun konsession
piiriin kuuluvan linjan liikennöinnin kannattavuuden

Julkisasiamies P. Cruz Villalónin ratkaisuehdotus 30.9.2010 I - 13930

Unionin tuomioistuimen tuomio (kolmas jaosto) 22.12.2010 I - 13946

Tuomion tiivistelmä

1. *Henkilöiden vapaa liikkuvuus – Sijoittautumisvapaus – Rajoitukset
(SEUT 49 artikla)*
2. *Henkilöiden vapaa liikkuvuus – Sijoittautumisvapaus – Rajoitukset
(SEUT 49 artikla)*

1. SEUT 49 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan luvan myöntäminen linja-autolla tapahtuvaan julkiseen henkilöliikenteeseen tarkoitetun kaupunkialueella sijaitsevan linjan liikennöintiin reitillä, jota ajetaan sovittujen pysäkkien kautta säännöllisesti aikataulun mukaisesti, edellyttää sitä, että hakemuksen tekevillä talouden toimijoilla, jotka ovat sijoittautuneet joihinkin muihin jäsenvaltioihin, on kotipaikka tai muu toimipaikka ensiksi mainitun jäsenvaltion alueella jo ennen kuin niille myönnetään kyseisen linjan liikennöintilupa.

Tavanomaisesti varovainen talouden toimija ei nimittäin olisi valmis toteuttamaan mahdollisesti huomattavia investointeja tilanteessa, jossa kyseisen luvan saaminen olisi täysin epävarmaa. Lisäksi tällaisesta vaatimuksesta aiheutuva rajoitus ei selvästi ole mitenkään oikeutettu suhteessa tavoitteisiin, jotka liittyvät tarpeeseen varmistaa kilpailuosuhteiden yhdenvertaisuus linja-autolinjojen liikennöinnissä ja taata kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevan sosiaali- ja työoikeuden noudattaminen.

Sitä vastoin on todettava, että SEUT 49 artiklaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jossa säädetään toimipaikkaa koskevasta vaatimuksesta, kun toimipaikkaa edellytetään kyseisen liikennöintiluvan

myöntämisen jälkeen ja ennen kuin hakija aloittaa liikennöinnin kyseisellä joukkoliikenteen linjalla.

(ks. 37, 38 ja 41 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

2. SEUT 49 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan matkailutarcoituksiin liikennöitävää linja-autolinjaa koskeva liikennöintilupa voidaan evätä kilpailevan yrityksen, jolla on sellaista linjaa, joka on kokonaan tai osittain sama kuin haettu linja, koskeva liikennöintilupa, esittämien pelkkien toimintansa kannattavuuden vähentymistä koskevien väitteiden perusteella.

Tällainen kansallinen lainsäädäntö muodostaa lähtökohtaisesti SEUT 49 artiklassa tarkoitetun sijoittautumisvapauden rajoituksen, koska sillä pyritään rajoittamaan palveluntarjoajien määrää, vaikka siihen ei, kuten väitetään, liity asianomaisten ammatinharjoittajien kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää.

Tällaista lainsäädäntöä ei voida perustella kilpailevan linja-autolinjan kannattavuuden takaamisella, koska se on pelkästään taloudellinen syy eikä sitä voida pitää yleisen edun mukaisena pakottavana syynä, jonka vuoksi perussopimuksessa

taatun perusvapauden rajoittaminen voisi olla perusteltua. Oikeasuhteisuuden tarkastelun osalta hallinnollisella ennakkolupajärjestelmällä ei myöskään voida oikeuttaa sellaista kansallisten viranomaisten harkintavaltaan perustuvaa käyttäytymistä, joka on omiaan poistamaan unionin oikeuden säännösten ja määräysten tehokkaan vaikutuksen, erityisesti kun on kyse sijoittautumisvapauden kaltaisia perusvapauksia koskevista säännöksistä ja määräyksistä. Jotta ennakkolupajärjestelmä voisi siis olla oikeutettu huolimatta siitä, että sillä poiketaan tällaisesta perusvapaudesta, sen on perustuttava objektiivisiin arviointiperusteisiin, jotka eivät ole syrjiviä ja jotka ovat etukäteen tiedossa ja joilla varmistetaan, että tällä järjestelmällä voidaan asettaa kansallisten viranomaisten harkintavallan käytölle riittävät rajat. Jos kansallista lainsäädäntöä tulkitaan siten,

että asiassa toimivaltainen kansallinen viranomaisen arvioi lupahakemusta pelkkien tietyn luvanhaltijan esittämien liikennöintinsä kannattavuutta koskevien väitteiden perusteella, vaikka tämä yritys on uuden luvan hakijayrityksen potentiaalinen välitön kilpailija, tällainen arviointimenetelmä on näin ollen unionin oikeussääntöjen vastainen, sillä se voi vaikuttaa haitallisesti asianomaisen lupahakemuksen käsittelyn objektiivisuuteen ja puolueettomuuteen.

(ks. 45, 46, 51 ja 53–55 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)